

Dwudziesta trzecia Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyczna

Bukareszt (Rumunia), 26 lipca – 2 sierpnia 2026

Rozwiązania zadań turnieju indywidualnego

Zadanie nr 1. Samogłoski (V): [i, u, ə, a] ↔ ⟨i, u, e, a⟩.

Spółgłoski (C):

- bezdźwięczne spółgłoski zwarto-wybuchowe (T): ⟨p, t, c, k, q⟩

← [p, t, c, k, q]

- * przed V lub Z
- * jeżeli są wydłużone (w sekwencji T.T)

← [p^h, t^h, c^h, k^h, q^h]

- * przed S
- * na końcu słowa

- dźwięczne spółgłoski szczelinowe (Z): [v, ʒ, z, ʁ, ʁ] → ⟨v, l, s, g, r⟩

Pomiędzy T i Z (w dowolnej kolejności) zapisuje się [ʰ].

- sonoranty (N): [m, n, ŋ, j] ↔ ⟨m, n, ng, y⟩

- bezdźwięczne spółgłoski szczelinowe (S): [f, ʃ, s, x, ɰ]

→ ⟨v, l, s, g, r⟩

- * po S
- * po T
- * przed T

→ ⟨vv, ll, ss, gg, rr⟩

- * między dwiema V
- * między V i N (w dowolnej kolejności)
- * przed S

Schemat akcentowania:

- Jeżeli pierwsza sylaba ma strukturę (C)VC, przyjmuje akcent; w przeciwnym razie akcent przyjmuje druga sylaba.

- Począwszy od pierwszej sylaby akcentowanej, akcent pada na co drugą sylabę (poza ostatnią w wyrazie).

- Jeżeli (C)V jest akcentowana: ${}^{\prime}(C_1)V.C_2 \rightarrow \begin{cases} {}^{\prime}(C_1)V:C_2 & (\text{jeśli } V = a, i, u) \\ {}^{\prime}(C_1)VC_2.C_2 & (\text{jeśli } V = ə) \end{cases}$

- Tylko w OJŚ: $\dots(C)VC.{}^{\prime}(C)V.(C)V(C)\dots \rightarrow \dots{}^{\prime}(C)VC.(C)V.{}^{\prime}(C)V(C)\dots$ (resetujemy odliczanie sylab).

(a)

1.	[^h məʃ.qu.ʒəʒ.ʒi.ʰuχ.ta]	melquleliurta
2.	[qa.ʰja:pix.ʰka:ni]	qayapigkani
3.	[ta.ʰi:χaq ^h]	tallirraq
4.	[^h kəx.sa.ʰiʃ.ku.taq ^h]	keggsailkutaq
5.	[^h cup.ʁa.ʰʃax.tuq ^h]	cupʰgallagtuq

(ZN)

(b)

6.	aartartuq	[a.ʰaχ.taχ.tuq ^h]
7.	akekataki	[a.ʰkək.ka.ʰta:ki]
8.	negavgun	[nə.ʰʁav.ʁun]
9.	atasuak	[a.ʰta:zu.ak ^h]
10.	nerʰciquq	[^h nəʁ.ci.quq ^h]
11.	alikenritaqa	[a.ʰʒi:kən.ʰxi:ta.qa]
		[a.ʰʒi:kən.xi.ʰta:qa]
12.	neqlinrrarmek	[^h nəq ^h .ʃin.ʰχaʁ.mək ^h]

(ZN)

(OJŚ)

Zadanie nr 2.

- (a) 1. **kpêdê** — C. *orzech, który po uprażeniu robi się czarny*
2. **kpêdêkpêdê** — A. *czarny*
3. **kpaapî ntóó** — B. *bieluteńki*
4. **kpaapî tp:oo** — G. *pisklę kakadu białej*
5. **nkéli tp:oo** — D. *mały statek*
6. **tpile kpaapîkpaapî** — F. *coś białego*
7. **yi yââ taataa** — E. *drzewo ma czerwone liście*
8. **chêêpî mbwii miyó** — M. *dwa długie i cienkie kamienie*
9. **kinikini** — K. *tlusty, oleisty*
10. **limî k:ii** — N. *szybko („jak błyskawica”)*
11. **mty:aamty:aa** — P. *słodki*
12. **mty:aa wee** — H. *pszczoła*
13. **nkéli chêêpî pââ** — I. *kawałki żelaza*

- (b) 28. **k:ii** —
• *bananowiec*
• *jak, podobny do*
29. **kpaapî** — *kakadu biała*
30. **kîgha** — *dojrzały*
31. **mty:aa** — *miód*
32. **nkéli dnye** — *język angielski*
33. **ngwolo** — *oko*
34. **kémi kîgha nt:uu** — *dojrzałe mango*

- (d) 35. **kpaapî tp:oo kpaapî tp:oo** — V. *(młody wargacz (gatunek ryby))*
36. **mbóó** — II. *(niebo)*
37. **mbóó nté** — VI. *((jasno)niebieski [dosł. ‘jak niebo’])*
38. **mbóó p:uu nkéli** — IV. *(samolot [dosł. ‘statek na niebie’])*
39. **pê pê** — I. *(krocionóg)*
40. **taa** — III. *(czerwona papuga)*

- (e) Nazwy kolorów podstawowych (czarny, biały, czerwony) powstają poprzez reduplikację rzeczowników oznaczających przedmioty w danym kolorze. Pozostałe kolory (zielony, żółty, niebieski) są opisywane za pomocą porównań (‘jak świeże liście drzewa’, ‘jak dojrzały banan (owoc)’).

14. **nkéli pi** — J. *Europejczyk, cudzoziemiec*
15. **tpile wee** — L. *owad*
16. **yi mbwii** — O. *patyk*
17. **kémi nt:uu** — Y. *(niedojrzałe) mango*
18. **k:ii miyó** — X. *dwa bananowce*
19. **nkéli mbwaa** — Q. *napój alkoholowy*
20. **ngwolo nt:uu** — S. *gałka oczna*
21. **mbwaa** — Z. *woda*
22. **mwi pê** — U. *robak jelitowy*
23. **tpile pê k:ii kîgha nt:uu k:ii** — AA. *żółty wąż*
24. **pi mbwii** — V. *wysoki i chudy człowiek*
25. **pi ntóó** — R. *trup*
26. **tpile pê yi kuu yââ k:ii** — T. *zielony wąż*
27. **yi pââ** — W. *pnie drzew*

- (c) BB. *(jego) syn* — **tp:oo**
CC. *zielony* — **yi kuu yââ k:ii**
DD. *tłuszcz* — **kini**
EE. *świeży, surowy* — **kuu**
FF. *(niedojrzały) owoc* — **nt:uu**
GG. *czarny człowiek* — **pi kpêdêkpêdê**
HH. *wyspa Rossel* — **Yéli**

Zadanie nr 3. Formy liczby mnogiej rzeczowników są nieregularne.

Zaimki:

ki= – 1 os. l. poj.

kia= – 2 os. l. poj.

nu= – 3 os. l. poj.

Czasownik:

Zaimki wskazujące (D):

iina – l. poj.

iipi – ożywione l. mn.

imi – nieożywione l. mn.

- temat wyrazu **-kura**: realis (czas przeszły)
- temat wyrazu **-rii**: irrealis (czas przyszły)

Szyk zdania (realis):

- $S \ V \ \begin{pmatrix} O \ (IO) \\ (IO) \ O \end{pmatrix}$ (S – podmiot, V – orzeczenie, O – dopełnienie, IO – dopełnienie dalsze)
- D N (N – rzeczownik)
- X Y (X – posiadacz, Y – posiadane)
- $D_X \ Y \ X$

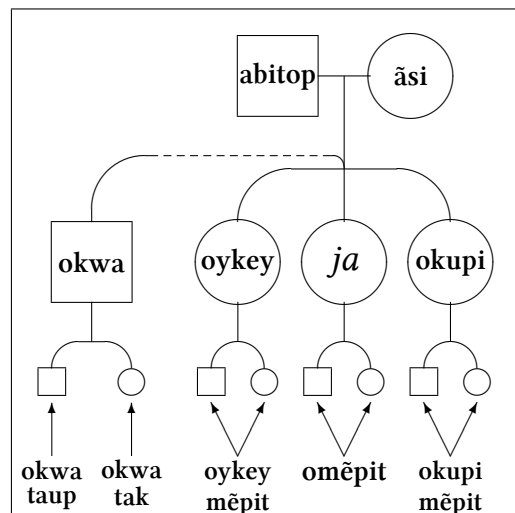
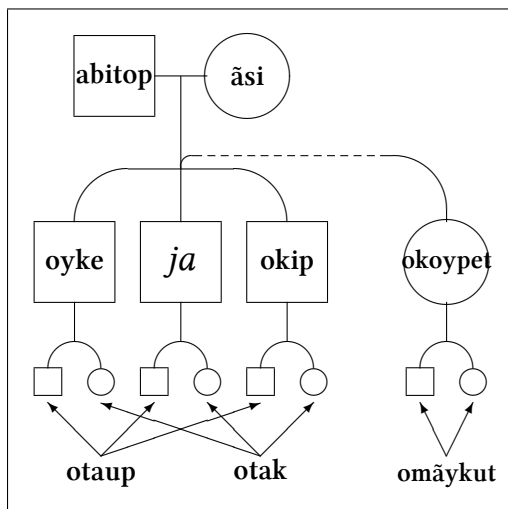
Szyk zdania (irrealis): grupa imienna następująca bezpośrednio po czasowniku zostaje w całości lub częściowo przeniesiona.

realis	→	irrealis
S V N	→	S N V
S V X Y	→	S X Y V
S V D N	→	S D V N
S V D_X Y X	→	S D_X Y V X
(nie występuje w zadaniu)	→	S D_Y V X Y
(nie występuje w zadaniu)	→	S D_Y V D_X Y X

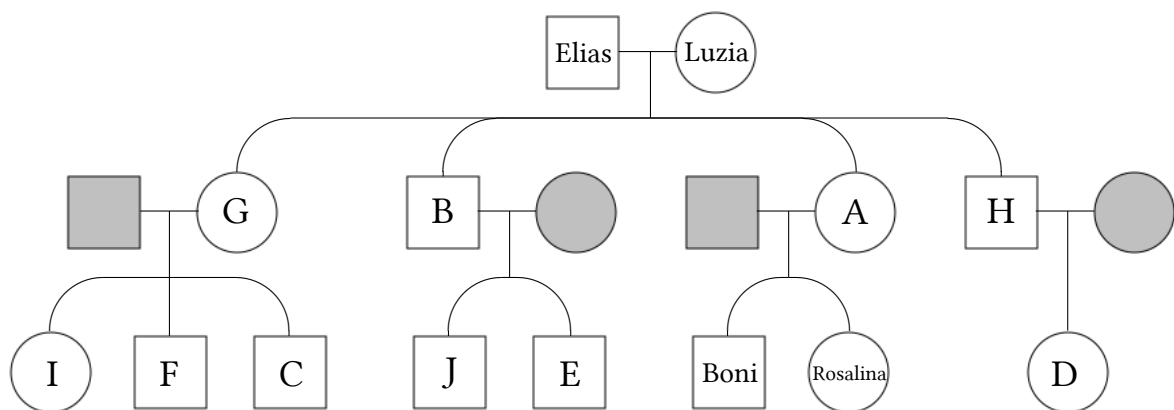
- (a) 17. **kia=iipi siwiirarii miisaji paajuuyaapi** – *Odwiedzisz tych nauczycieli kobiety.*
 18. **nu=nikikura Leo paapaja** – *On(a) zobaczył(a) rybę Leona.*
 19. **ki=iina masiitirii miisaji iimina** –
Sprzedam ten kajak kobiety.
Sprzedam tej kobiecie kajak.
 20. **ki=iipi kariinirii iina mira ikwani** – *Zaopiekuję się tymi dziećmi tego mężczyzny.*
- (b) 21. *Kupiłeś/-aś kajaki tych dzieci.*
kia=masiikura iipi iiminaka mira
 22. *Rozewiesz linę nauczyciela.*
kia=paajuuyaana iiyii isikirii
 23. *Kupię dom tych kobiet.*
ki=iipi iita masiirii iitimira
 24. *On(a) sprzeda Emie te książki.*
nu=iimi masiitirii simiimiya Ima
nu=Ima masiitirii iimi simiimiya
 25. *Naprawię ten kajak tych mężczyzn.*
ki=iina irikatajuurii iipi iimina ikwaniwiya

Zadanie nr 4.

starszy brat $\equiv$ starszy kuzyn starsza siostra $\equiv$ starsza kuzynka
młodszy brat $\equiv$ młodszy kuzyn młodsza siostra $\equiv$ młodsza kuzynka

(a)

(b) Boni > Rosalina > 10 (D) > 5 (I) > 6 (F) > 8 (J) > 9 (E) > 7 (C)

- (c) (i) oykey mēpit
(ii) oykey
(iii) okoypet
(iv) okip
(v) okwa
(vi) otak

Zadanie nr 5. Reguły:

- Szyk zdania: przysłówek czasu czasownik.
- Aspekt/Czas:

aspekt	niedokonany (czynność rozciągnięta w czasie)	dokonany (czynność krótkotrwała)
czas	– czas nieprzeszły (<i>teraz ich wołałam</i>) – czas przeszły (<i>tydzień temu ich wołałam</i>)	– czas przeszły bliski (<i>wczoraj ich zwołałam</i>) – czas przeszły (<i>tydzień temu ich zwołałam</i>)

- Struktura formy czasownika:

1. dopełnienie:

aspekt	niedokonany	dokonany
1 os. l. poj.	wo-	zw-
1 os. l. mn.	n-	nzn-
2 os. l. mn. } 3 os. l. mn. }	e-	th-

3. rdzeń:

aspekt	niedokonany	dokonany
<i>widzieć</i>	-mar-	-mar-
<i>przyprowadzić z powrotem</i>	-brig-	-brim-
<i>trzymać</i>	-fath-	-faf-
<i>spotykać</i>	-wagr-	-waf-
<i>wołać</i>	-bräkn-	-s-

2. aspekt = dokonany: -ä- (-äCa- > -eCa-;
C jest spółgłoską)

4. aspekt = niedokonany: -w-

5. czas = czas przeszły (*tydzień temu*): -a-

6. podmiot:

1 os. l. poj.	-é (-aé > -a)
1 os. l. mn.	-e (-ae > -ake)
2 os. l. mn. = 3 os. l. mn.	-th (-wth > -wrth)

Odpowiedzi:

- (a) 15. *Wczoraj mnie przytrzymaliście.* **kayé zwefafth**
 16. *Tydzień temu was zwołałam.* **nümä thäsa**
 17. *Teraz mnie trzymacie.* **zena wofathwrth**
 18. *Tydzień temu nas spotkali.* **nümä nznwafath**
- (b) 19. **nümä nbrigwath** *Tydzień temu przyprowadzaliście nas z powrotem.*
Tydzień temu przyprowadzali nas z powrotem.
 20. **kayé thefafé** *Wczoraj was przytrzymałam.*
Wczoraj ich przytrzymałam.
 21. **nümä emarwa** *Tydzień temu was widziałam.*
Tydzień temu ich widziałam.
 22. **kayé nznäbrimth** *Wczoraj przyprowadziliście nas z powrotem.*
Wczoraj przyprowadzili nas z powrotem.